UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk – odontologiske fakultet

Styresak: 73/14

Sak nr.: 13/7076

Møte: 22.10.14

Økonomirapport pr september 2014

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 3/14: Budsjett 2014 - forslag rammefordeling institutter og enheter
b) Universitetsstyresak 77b/14, møte 24/9-2014: Økonomirapport etter 2. tertial 2014
c) Økonomirapport MOF pr september 2014 (Vedlegg)

Hva saken gjelder

I denne saken informeres styret om økonomistatus pr 30. september 2014.

Fakultetsdirektørens kommentarer

Det vises til vedlagte rapport om økonomisk status pr september som også er sendt UiB.

Den økonomiske statusen for fakultetet er i hovedtrekk uforandret fra tidligere rapporteringer. For 2014 forventes det en negativ overføring fra grunnbevilgningen på 33 mill. Det er 2 mill. lavere negativ overføring enn budsjettert, men 6 mill. høyere enn forventet tidligere. Personalkostnadene utgjør over 80 % av de samlede kostnadene ved fakultetet. I høst ble det klart at det lokale lønnsoppgjøret vil koste oss om lag 3,5 mill. i år. Det arbeides godt med oppfølging av personalkostnadene og andre kostnader.

Instituttene melder om at overføringene fra 2014 til 2015 blir lavere enn overføringene fra 2013 til 2014. Hovedårsaken er gjennomføring av utstyrskjøp knyttet til flere av kjernefasilitetene. Innkjøpsprosesser tar ofte lang tid og det er knyttet usikkerhet til om hvor stor del av innkjøpene som ferdigstilles i år. Klinisk Institutt 1 og Klinisk institutt 2 har budsjettert med underskudd i 2014 på totalt 8,8 mill. men målrettede tiltak og mindreforbruk av driftsmidler forventes å redusere underskuddet. Ved Institutt for klinisk odontologi er økonomimodellen lagt om i år og instituttet har stramme rammer med et kostnadsbudsjett på over 100 mil. Økonomien følges tett opp ved disse tre instituttene.

Det redegjøres også for årsverksendringer pr stillingskategori, pr institutt og per finansieringskilde som en oppfølging av foreløpig muntlig presentasjon i sist møte.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport pr september 2014 til etterretning.

Inger Hjeldnes Senneseth
Fung. fakultetsdirektør

Ørjan Hauge
Seksjonssjef økonomi

16.10.2014

Vedlegg: Økonomirapport MOF pr september 2014

Hovedtall i regnskapet

Grunnbevilgningen (GB)

Ved utgangen av september har fakultetet et overskudd på 16,8 mill.. Det er 9,3 mill. høyere enn budsjett. Resultatet for grunnbevilgningen gjennomgås mer detaljert nedenfor.

Tabell 1: Regnskap pr september 2014 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*587 214*	*426 754*	*447 575*	*20 821*	*5 %*	417 273	*7 %*
Utstyr	24 956	5 765	8 868	-3 102	-54 %	4 568	-94 %
Lønn	475 697	342 817	343 794	-978	0 %	334 223	-3 %
Andre driftskostn	50 797	41 710	48 753	-7 043	-17 %	55 756	13 %
Internhandel	35 506	28 904	29 325	-421	-1 %	28 282	-4 %
Sum kostn	*586 956*	*419 196*	*430 740*	*-11 544*	*-3 %*	*422 829*	*-2 %*
Driftsresultat	***258***	***7 558***	***16 835***	***9 276***		***-5 556***	***403 %***

Inntektene er 20,8 mill. større enn budsjettert pr september. Av dette er 18,8 mill. knyttet til eksterne inntekter (instituttinntekter). Det positive avviket skyldes at pasientinntektene ved IKO er lavt budsjettert i fakultetsbudsjettet. Det positive avviket har økt jevnt gjennom året og det forventes å øke videre utover i året også. De økte inntektene gjenspeiler en økt aktivitet som også medfører økte kostnader.

Det er kjøpt **varer og utstyr** for 8,9 mill. som er 3,1 millioner mer enn budsjettert. Denne utgiftsposten består av tre innkjøpsområder: 1) Kjøp av større vitenskapelig utstyr, 2) kjøp av mindre utstyr, pc-er etc. samt 3) forbruksmateriell ved OUK. Når vi får regnskapsført kjøp av større vitenskapelig utstyr er vanskelig å forutse på grunn av lange innkjøpsprosesser. Årsbudsjettet ved fakultetet for kjøp av varer og utstyr er på 25,0 mill.. Av dette er 18,2 millioner planlagt til kjøp av større utstyr. Så langt i år har vi brukt 2,2 mill.. Midlene er disponert og innkjøpsprosessene i gang, men det er usikkerhet om innkjøpene fullføres 2014.

Ved utgangen av september var **lønnskostnadene** 0,9 mill. høyere enn budsjett. Det er et avvik på 0,3 %. Det har krevd stor fokus å klare å holde budsjettet og fakultetets økonomiske situasjon medfører reduksjon i antall stillinger. Innenfor rammene er det imidlertid avvik. Det er fortsatt et merforbruk på midlertidige stillinger mens det er innsparinger i forhold til faste stillinger.

De lokale lønnsforhandlingene er inne i sluttfasen. Rammen for vårt fakultet er en helårseffekt på 7 mill. med 2014-effekt på om lag 3,5 mill. som regnskapsføres i desember. Lønnsoppgjøret er budsjettert med virkning fra 1. mai. Det betyr at utbetalingen i desember vil gi et negativt utslag i forhold til budsjett.

Fastlønn oktober er om lag som budsjettert og dersom dette også blir status ved stengt regnskap pr oktober vil ikke prognosen for året sett under ett påvirkes negativt. Lønn utgjør over 80% av kostnadene i grunnbevilgningen og utviklingen i personalkostnadene er derfor en viktig faktor i vurderingene av den samlede prognosen for fakultetet.

Andre driftskostnader er 7 mill. høyere enn budsjett pr september. Men lavere enn på samme tid i fjor. Det er stram økonomistyring ved fakultetet. Høyere kostnader må sees i sammenheng med høyere inntekter. Det er mye driftsmidler igjen på budsjettene ute ved instituttene som kan forbrukes de tre siste månedene, men forventes ikke at andre driftskostnader vil ha en negativ effekt på resultatet for 2014.

Netto **interne transaksjoner** er marginalt lavere enn budsjett. De interne transaksjonene brukes når det handles mellom ulike enheter ved Universitetet/Fakultetet, men også når det gjennomføres økonomiske transaksjoner mellom grunnbevilgning og BOA. I september ble det gjennomført to transaksjoner der gaveforsterkningsmidler på 5 mill. gikk til å dekke kostnader for stillinger finansiert av Kreftforeningen og 5,18 mill. fra renteinntekter gaveforsterkningsmidler gikk til å dekke kostnader for stillinger finansiert av gaver.

Midler overført fra Innovest (fakultet 19)

Etter gjennomgang av konti ved Innovest ble det i sommer overført nær 10 mill. til fakultetet. Midlene er regnskapsført utenfor fakultetets grunnbevilgning («fakultet 19») med egne stedkoder og analysenumre (48 opprettet). Det er stor variasjon i hvor mange forskere og hvor store midler som er tilknyttet hvert institutt, fra en forsker ved et institutt til over 5 mill. fordelt på 12 forskere ved et annet institutt. Per september er det kostnadsført om lag kr 190.000. Prognose for overføring til 2015 av disse forskningsmidlene er 9 mill.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Pr september er den eksterne aktiviteten 169,4 mill. som er 4 mill. mer enn budsjett og også høyere enn på samme tidspunkt i fjor. Det er en gledelig vekst i NFR-aktiviteten. I september ble det gjennomført to transaksjoner der gaveforsterkningsmidler på 5 mill. gikk til å dekke kostnader for stillinger finansiert av Kreftforeningen og 5,18 mill. fra renteinntekter gaveforsterkningsmidler gikk til å dekke kostnader for stillinger finansiert av gaver.

Tabell 2 - BOA pr september 2014

BOA (tall i 1000)	*Årsbudsjett*	*Budsj hittil i år*	*Regn hittil i år*	Avvik	*Regnskap hittil i fjor*	*Endring siste år*
Oppdragsaktivitet	7 000	5 130	6 106	976	6 578	-472
NFR - bidragsaktivitet*	77 000	57 120	58 553	1 433	46 037	12 516
EU - bidragsaktivitet	14 000	10 483	11 355	872	5 860	5 495
Annen bidragsaktivitet	136 000	92 678	93 377	699	105 295	-11 918
Sum BOA	***234 000***	***165 411***	***169 391***	***3 980***	***163 771***	***5 620***

Oppdragsaktivitet: Prosjektene fortsetter som i fjor. Aktiviteten er 0,9 mill. høyere enn budsjett. Prosjektene ligger i hovedsak ved IGS.

Norges forskningsråd (NFR): Aktiviteten for NFR er 1,4 mill. høyere enn budsjett og 12,5 mill. høyere enn på samme tidspunkt i fjor. Det er gledelig at de store nye NFR-prosjektene er kommet i god drift.

EU-prosjekter: EU-aktiviteten er 11,4 mill. pr september. Det er 0,9 mill. høyere enn budsjett og nær dobbelt så stor aktivitet som på samme tidspunkt i fjor. Noen av prosjektene er under avslutning og det forventes ikke at aktiviteten øker ytterligere neste år.

Annen bidragsaktivitet: Blant prosjektene i denne gruppen finnes gaver (f. eks Kreftforeningen), Stiftelser (f. eks Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, Bergen Medisinske forskningsstiftelse mm), statlige etater (f. eks Helsedirektoratet, helseforetakene), Aktiviteten pr september er 93,4 mill.. Det er 0,7 millioner mindre enn budsjettert for perioden. I september er rentene på gaveforsterkningsmidler kr 5,18 mill. disponert.

Årsprognose

Grunnbevilgning (GB)

Pr september er resultatet 9,3 mill. bedre enn budsjettert. Instituttenes overføringer forventes å bli 8 millioner lavere enn i 2013. Prognosen fra sist måned med en negativ overføring på 33 mill. opprettholdes. I den forventede negative overføringen er det ikke hensyntatt flytting av investeringstilskudd fra MOF til UiBs arealregnskap (EIA) på 20 mill.

Tabell 3: Status plan for nedbetaling av underskudd

	2013	2014
MOF underskudd grunnbevilgning totalt	-35 200	-33 000
herav underskudd fellesposter	-53 120	-42 000
herav overføringer andre: inst, REK og utstyrsmidler	17 920	9 000
Underskudd grunnbevilgning annuum	-27 487	-16 000
Underskudd postdoktorer	-13 154	-13 000
Underskudd stipendiater	-12 479	-13 000
Sum underskudd fellesposter	-53 120	-42 000

I revidert plan for nedbetaling legges til grunn en inndekning av 11,5 mill. fra tidligere års underskudd.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)

Budsjettmålsetningen for BOA i 2014 er 234 mill.. Dette er et ambisiøst mål med en vekst på 20 mill. i forhold til 2013. Ved en gjennomgang av de ulike finansieringskildene, vurderer vi aktiviteten for 2014 til 227 mill. fordelt som følger:

- Oppdrag: 8 mill.
- NFR: 77 mill.
- EU: 14 mill.
- Andre: 128 mill.

Utvikling i bemanning ved fakultetet

Vi har i likhet med i regnskapsrapporten for mars (styresak 39/14) sett på status for antall årsverk ved instituttet per nå, samt utviklingen de siste to årene. Vi har tatt utgangspunkt i registrerte årsverkstall i systemet per 10. oktober 2014, med september som siste måned for å sikre mest mulig pålitelige tall.

Sammenligner vi fordelingen av årsverk på finansiering og stillingstype per september med tallene per april, ser vi at det er kun små endringer, men hovedtendensen er at antallet BOA-årsverk øker både absolutt og relativt til GB-årsverk. Totalt er ikke den relative endringen stor – BOA-stillinger utgjør nå 20,7 % av totalt antall årsverk mot 19,6 % i april – men det er verdt å merke seg at det spesielt for vitenskapelige stillinger har vært en reduksjon i GB-årsverk og en økning i BOA-årsverk.

Figur 1: Årsverk i grunnbevilgning (GB) og BOA pr stillingskategori, september 2014

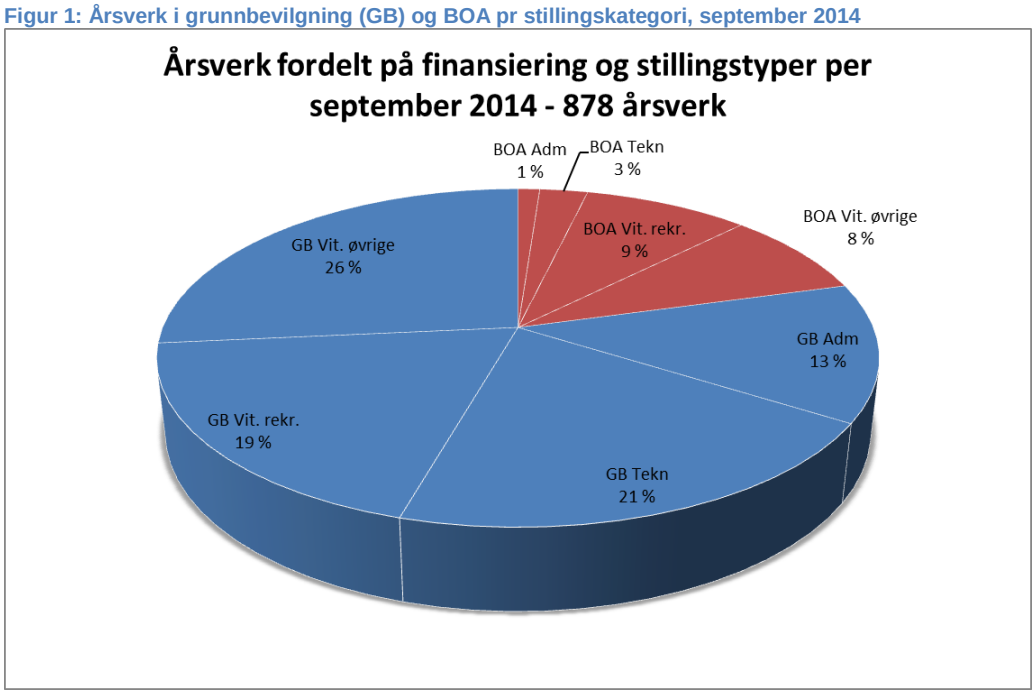

Utvikling de siste to årene

Utvikling i bemanningen i grunnbevilgningen de siste to årene er vist i Tabell 4 og Figur 2. Antall ansatte (målt i årsverk) i grunnbevilgningen har gått ned det siste halvåret med 1,6 %, men fra samme tidspunkt i fjor har det vært en økning på ca. 0,7 %. Det siste året har det vært en økning i antall teknikere i GB på 9 %, hvorav ca. halvparten skyldes overføring av ca. 8 årsverk på OUK fra BOA til GB i forbindelse med omleggingen av økonomimodell ved IKO (på grunn av regnskapsmessige prinsippendringer).

Antall administrative årsverk i GB har vært ganske stabilt det siste halvåret, men har økt noe fra 2013 som følge av at det har blitt tilsatt i åpne stillinger i bemanningsplanen for fakultetsadministrasjonen. Det forventes at antallet administrative årsverk ved fakultetet vil være stabilt fremover. Det har vært en reduksjon i rekrutteringsstillinger i GB det siste året, fra 176,6 årsverk i september 2013 til 167,5 i september 2014. Men mest bemerkelsesverdig er nedgangen i øvrige vitenskapelige årsverk i GB det siste halvåret – fra 243 årsverk i april til 232,6 i september 2014, hvorav hele 5,2 årsverk er professorstillinger. Denne nedgangen skyldes i all hovedsak avgang for alderspensjon. For flere av disse stillingene er rekruttering av erstattere i prosess, mens et par av stillingene er under strategisk revurdering.

Tabell 4: Utvikling antall årsverk i GB sep. 2012-sep. 2014

GB	sep. 12	des. 12	sep. 13	des. 13	apr. 14	sep. 14
Adm	119,2	114,3	113,6	112,7	116,5	116,1
Tekn	167,3	173,6	165,2	165,1	180,4	180,2
Vit. rekr.	176,2	175,4	176,6	173,5	167,9	167,5
Vit. øvrige	233,7	235,5	236,3	240,9	243,0	232,6
Totalsum	**696,4**	**698,8**	**691,7**	**692,2**	**707,8**	**696,3**

Figur 2: Utvikling antall årsverk i GB sep. 2012-sep. 2014

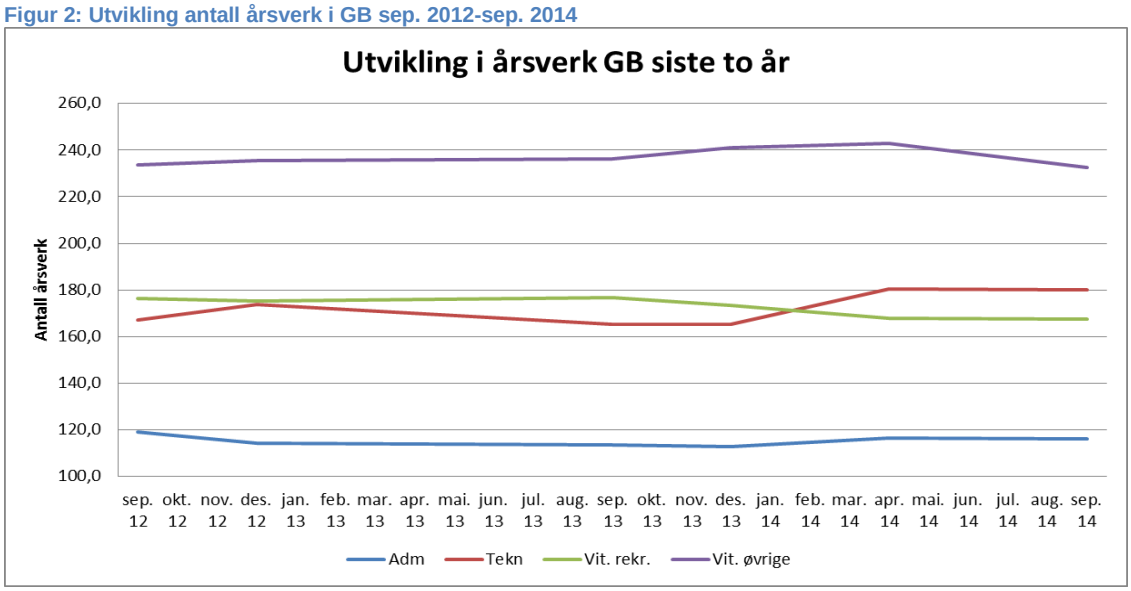

Ser vi på utviklingen i antall BOA-finansierte årsverk i Tabell 5 og Figur 3 har det vært en økning i antall årsverk. Det er kun for endringene ved overføringen av teknikere fra BOA til GB ved IKO/OUK at økt antall BOA stillinger kan kobles direkte til nedgang i antall stillinger i grunnbevilgningen. Det er en kraftig økning i antall rekrutteringsstillinger i BOA, med nesten ni årsverk (13%) fra april til september. Antall årsverk i øvrige vitenskapelige stillinger i BOA har økt i hele perioden fra september 2012 til i dag, og økningen har tiltatt det siste året. Spesielt har antall forskere økt med 11 stillinger (23%) på 1 år (47,1 til 58,1). Antall administrative årsverk i BOA har økt noe det siste året.

Tabell 5: Utvikling antall årsverk i BOA sep. 2012-sep. 2014

BOA	sep. 12	des. 12	sep. 13	des. 13	apr. 14	sep. 14
Adm	8,4	9,2	7,9	8,4	8,4	10,2
Tekn	34,7	34,9	24,8	27,7	20,9	22,5
Vit. rekr.	51,6	54,5	59,8	64,1	68,8	77,4
Vit. øvrige	61,4	61,3	63,7	62,7	66,9	71,9
Totalsum	**156,1**	**159,8**	**156,1**	**162,9**	**164,9**	**181,9**

Figur 3: Utvikling antall årsverk i BOA sep. 2012-sep. 2014

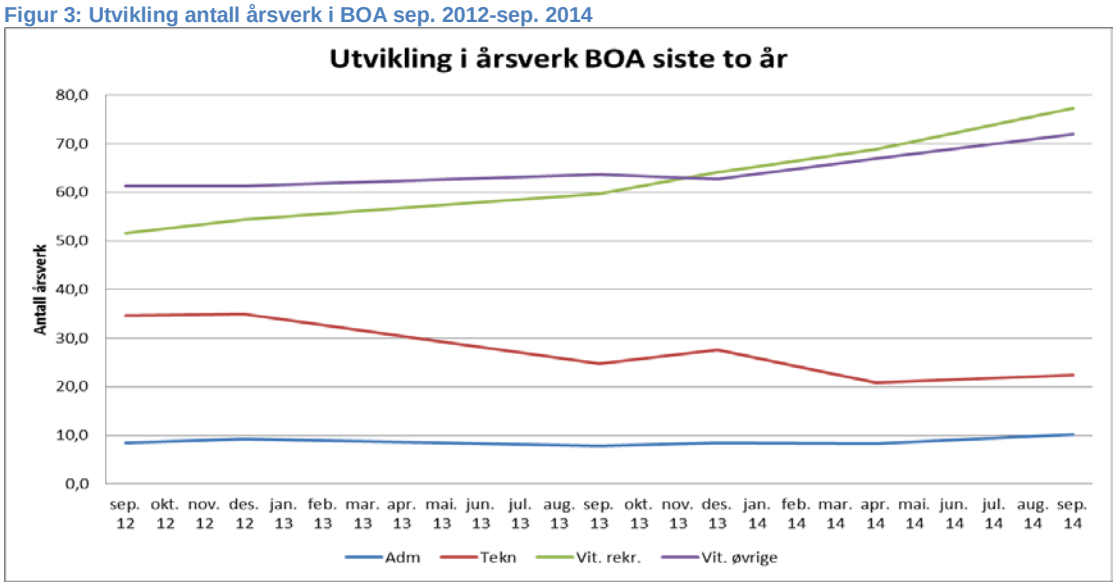

Utvikling i årsverk per institutt/kostnadssted

Vi vil nå også vise utviklingen i bemanningen på hvert enkelt kostnadssted ved fakultetet – først per type stilling (administrative, tekniske og vitenskapelige) i grunnbevilgningen, og så samlet i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. IKO og OUK sees under ett i denne sammenhengen for å gjøre figurene mer oversiktlige.

Figur 4 viser utviklingen i administrative stillinger i grunnbevilgningen. Ved omorganiseringen i Framtidens fakultet ble årsverk samlet i fakultetsadministrasjonen for å gi bedre tjenester for forskning og undervisning, særlig ved tilsetting av forskningsrådgivere og etablering av en egen rekrutteringsseksjon. I tråd med vedtatt bemanningsplan har det vært rekruttert inn i ledige stillinger de siste to årene. På IKO har det også vært en økning i den administrative bemanningen på klinikken. IGS har også hatt en liten økning blant annet på grunn av overføring av etter- og videreutdanningsvirksomhet. For de øvrige instituttene har antall administrative årsverk gått noe ned.

Figur 4: Administrative stillinger i GB 2013-14

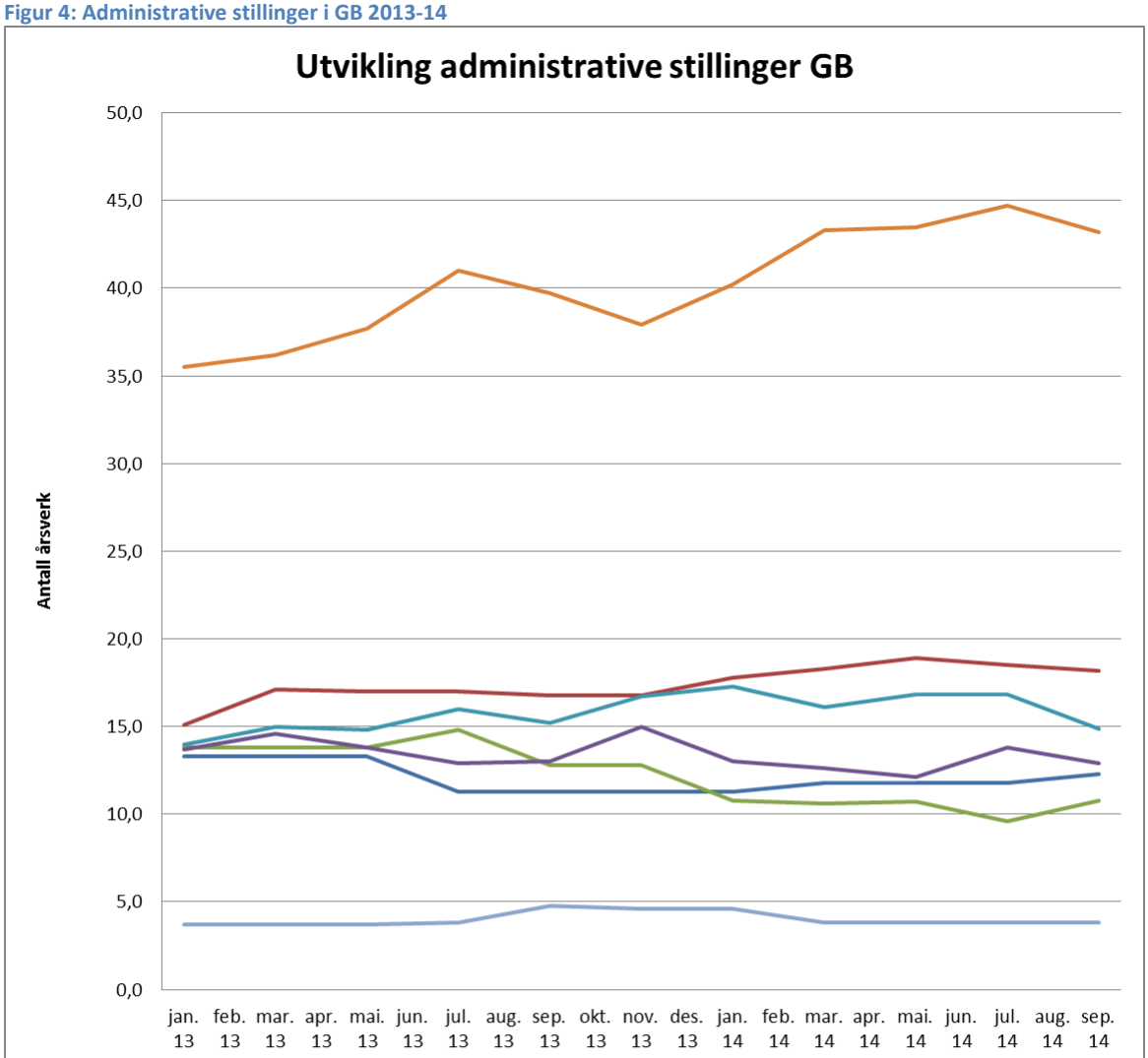

	jan. 13	mar. 13	mai. 13	jul. 13	sep. 13	nov. 13	jan. 14	mar. 14	mai. 14	jul. 14	sep. 14
IBM	13,3	13,3	13,3	11,3	11,3	11,3	11,3	11,8	11,8	11,8	12,3
IKO	15,1	17,1	17,0	17,0	16,8	16,8	17,8	18,3	18,9	18,5	18,2
K1	13,8	13,8	13,8	14,8	12,8	12,8	10,8	10,6	10,7	9,6	10,8
K2	13,7	14,6	13,8	12,9	13,0	15,0	13,0	12,6	12,1	13,8	12,9
IGS	14,0	15,0	14,8	16,0	15,2	16,7	17,3	16,1	16,9	16,9	14,9
FAK ADM	35,5	36,2	37,7	41,0	39,7	37,9	40,2	43,3	43,5	44,7	43,2
REK	3,7	3,7	3,7	3,8	4,8	4,6	4,6	3,8	3,8	3,8	3,8

Utviklingen i tekniske stillinger i grunnbevilgningen vises i

Figur 5. Her ser vi den nevnte økningen ved IKO/OUK i 2014, som skyldes at ansatte ved Spesialistutdanningen og Kvalifiseringsprogrammet ble overført fra BOA til GB f.o.m. 1.1.14. Men også ved samtlige av de øvrige instituttene er det en svak økning i antall tekniske årsverk i GB i perioden januar 2013 – september 2014, med noe variasjon – fra 0,2 årsverk ved IBM til 3,9 årsverk ved K1.

Figur 5: Tekniske stillinger i GB 2013-14

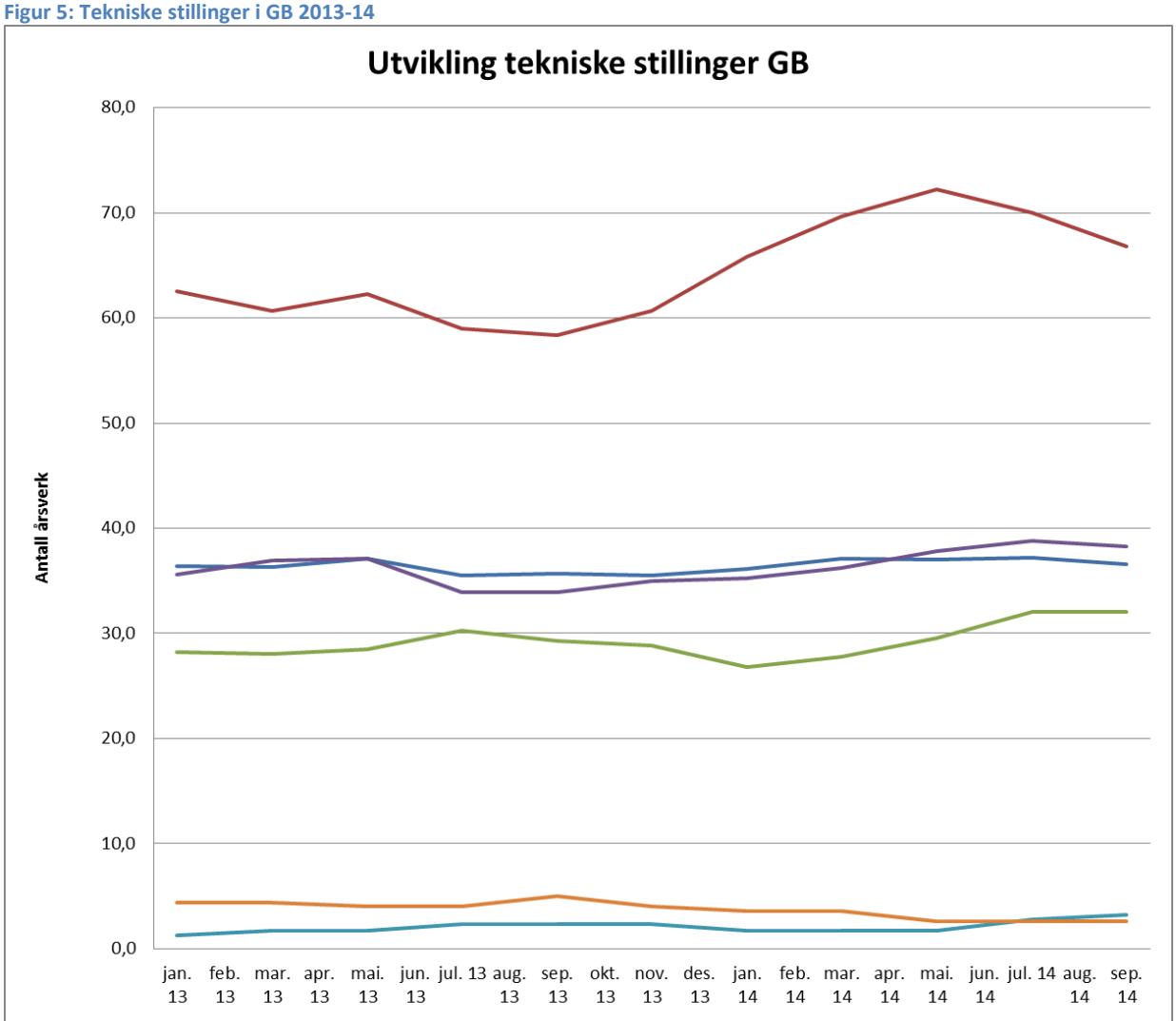

	jan. 13	mar. 13	mai. 13	jul. 13	sep. 13	nov. 13	jan. 14	mar. 14	mai. 14	jul. 14	sep. 14
IBM	36,4	36,3	37,1	35,5	35,7	35,5	36,1	37,1	37,0	37,2	36,6
IKO	62,6	60,7	62,3	59,0	58,4	60,7	65,9	69,7	72,3	70,1	66,9
K1	28,2	28,0	28,5	30,3	29,3	28,8	26,8	27,8	29,6	32,1	32,1
K2	35,6	37,0	37,1	34,0	34,0	35,0	35,2	36,2	37,8	38,8	38,3
IGS	1,3	1,8	1,8	2,4	2,4	2,4	1,8	1,8	1,8	2,8	3,3
FAK ADM	4,4	4,4	4,0	4,0	5,0	4,0	3,6	3,6	2,6	2,6	2,6

Figur 6 viser utviklingen i antall vitenskapelige årsverk i grunnbevilgningen per kostnadssted. Nedgangen i antall stipendiater ved fakultetet fremgår tydelig av denne figuren. Ved instituttene har det vært en økning i antall vitenskapelige årsverk ved K1 og IGS i perioden, mens det ved de øvrige instituttene har hatt reduksjoner. Størst har reduksjonen vært ved K2, med 5,5 årsverk.

Figur 6: Vitenskapelige stillinger i GB 2013-2014

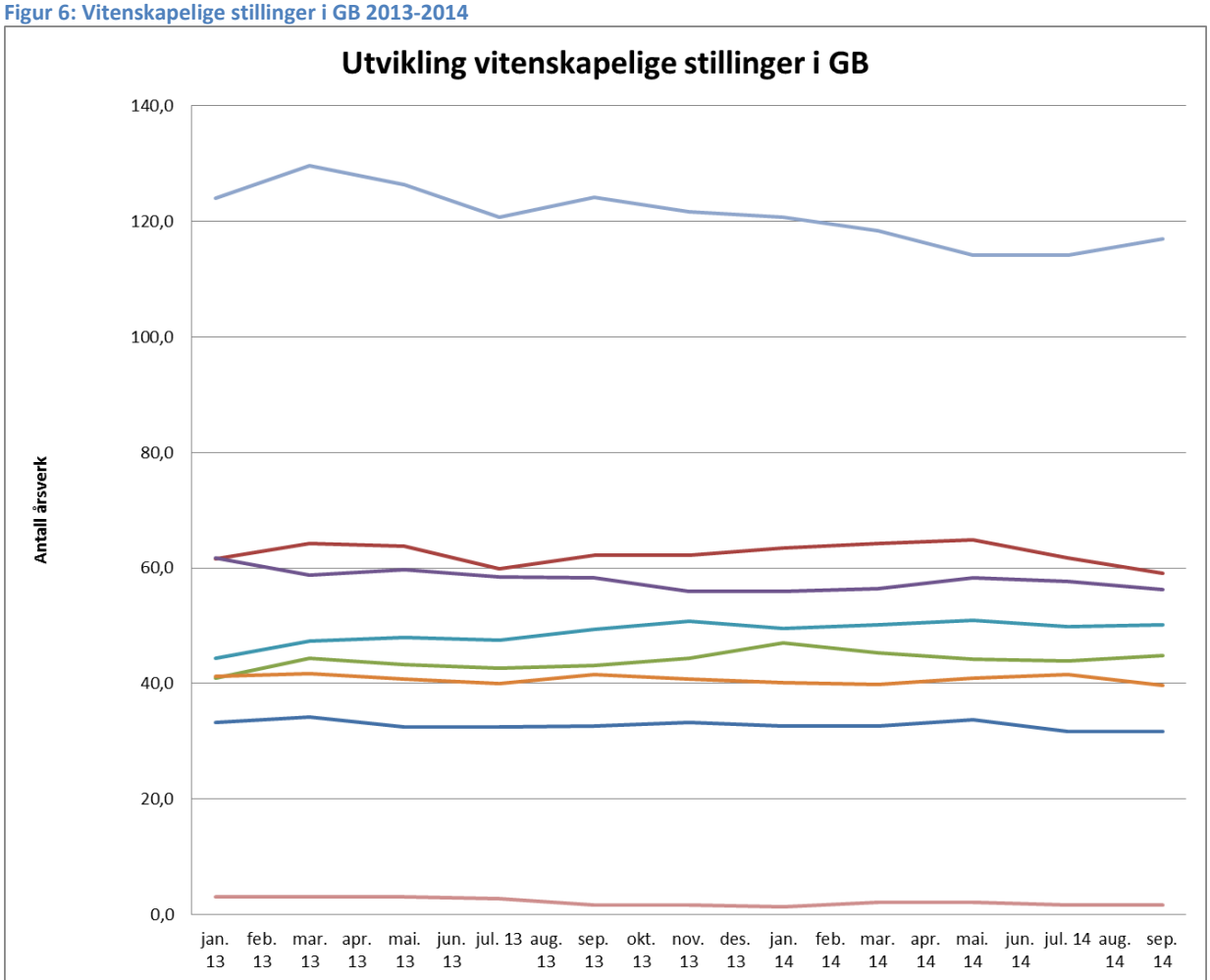

	jan. 13	mar. 13	mai. 13	jul. 13	sep. 13	nov. 13	jan. 14	mar. 14	mai. 14	jul. 14	sep. 14
IBM	33,2	34,2	32,4	32,4	32,7	33,2	32,7	32,7	33,7	31,7	31,7
IKO	61,6	64,2	63,7	59,8	62,2	62,2	63,5	64,2	64,8	61,8	59,1
K1	41,0	44,3	43,3	42,6	43,2	44,4	47,1	45,4	44,2	43,9	44,9
K2	61,7	58,8	59,8	58,4	58,3	55,9	56,0	56,4	58,3	57,7	56,2
IGS	44,4	47,3	47,9	47,5	49,4	50,8	49,6	50,2	50,9	49,8	50,1
FELLES POST	41,2	41,6	40,8	40,0	41,5	40,7	40,2	39,9	40,9	41,5	39,7
FELLES STIP	124,0	129,7	126,3	120,7	124,1	121,6	120,7	118,4	114,1	114,1	116,9
FELLES ØVRIGE	3,0	3,0	3,0	2,8	1,6	1,6	1,4	2,1	2,1	1,6	1,6

Avslutningsvis viser vi i Figur 7 utviklingen i antall årsverk i BOA ved fakultetet for alle typer stillinger. Figuren viser at antallet BOA-årsverk relativt sett har vokst drastisk ved samtlige institutter unntatt IKO/OUK. Spesielt ved K2 har økningen vært stor med 18,3 årsverk, hovedsakelig er dette forskere. IKO har hatt en kraftig reduksjon i 2014, men dette skyldes den nevnte prinsippendringen for Spesialistutdanningen og Kvalifiseringsprogrammet. Fakultetet felles har tilsatt 4 postdoktorer finansiert av gaveforsterkningsmidler fra Kreftforeningen med arbeidsplass ved instituttene.

Figur 7: Utvikling stillinger BOA 2013-14

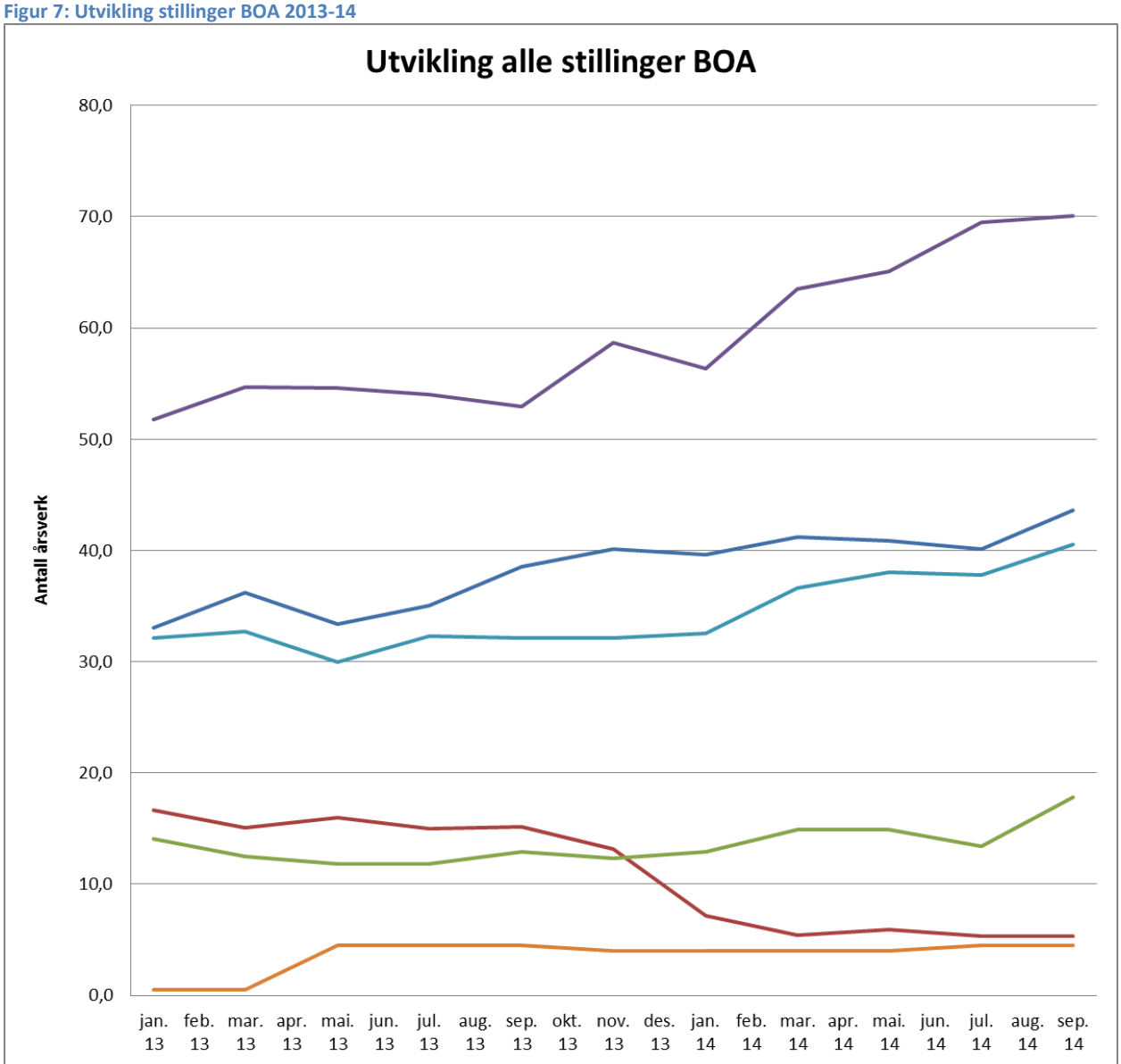

	jan. 13	mar. 13	mai. 13	jul. 13	sep. 13	nov. 13	jan. 14	mar. 14	mai. 14	jul. 14	sep. 14
IBM	33,1	36,2	33,4	35,0	38,5	40,1	39,6	41,2	40,9	40,1	43,6
IKO	16,7	15,1	16,0	15,0	15,2	13,2	7,2	5,5	6,0	5,4	5,4
K1	14,1	12,5	11,8	11,8	12,9	12,3	12,9	14,9	14,9	13,4	17,8
K2	51,8	54,7	54,6	54,0	52,9	58,7	56,3	63,5	65,1	69,5	70,1
IGS	32,1	32,7	30,0	32,3	32,2	32,2	32,6	36,7	38,0	37,8	40,5
FELLES	0,5	0,5	4,5	4,5	4,5	4,0	4,0	4,0	4,0	4,5	4,5